S.V.D.V

Set No. 1

Question Booklet No. 00011

15P/248/30

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.									

Roll No. (Write the digits in words) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet ....

Day and Date ....

....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall ***except the Admit Card without its envelope***.
3. ***A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.***
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. ***On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.***
6. ***No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.***
7. ***Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.***
8. ***Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.***
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR** *Answer Sheet* at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 28

(उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।)

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

15P/248/30

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours | ***Full Marks : 450***

समय : 2 घण्टे | ***पूर्णाङ्क : 450***

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer.*** **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3** (तीन) अंकों का है। *प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।* प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक *शून्य* होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

01. ब्रह्म सत्यं जगन्मिथ्या इति कस्य समुद्घोषः?

(1) न्यायदर्शनस्य (2) वेदान्तदर्शनस्य (3) मीमांसादर्शनस्य (4) सांख्यदर्शनस्य

02. द्वैताभावोपलक्षितं चैतन्यमिति कस्य लक्षणम्?

(1) द्वैतस्य (2) अद्वैतस्य (3) द्वैताद्वैतस्य (4) विशिष्टाद्वैतस्य

03. आत्मतत्त्वसाक्षात्कारस्य फलं किम् ?

(1) धर्मः (2) अर्थः (3) कामः (4) मोक्षः

collegedunia India's largest Student Review Platform

04. विवर्तवादः कस्य सिद्धान्तः ?

(1) बौद्धस्य (2) सांख्यस्य (3) नैयायिकस्य (4) वेदान्तिनः

05. उपादानसमसत्ताककार्यापत्तिरिति कस्य लक्षणम् ?

(1) विवर्तस्य (2) परिणामस्य (3) संघातस्य (4) आरम्भस्य

06. उपादानविषमसत्ताककार्यापत्तिरिति कस्य लक्षणम् ?

(1) विवर्तस्य (2) परिणामस्य (3) संघातस्य (4) आरम्भस्य

07. साधनचतुष्टयसम्पन्नः कस्याधिकारी ?

(1) न्यायस्य (2) सांख्यस्य (3) वेदान्तस्य (4) मीमांसायाः

08. इदं रजतमिति भ्रमस्थले रजताकारा वृत्तिः कस्य परिणामः ?

(1) अन्तःकरणस्य (2) अविद्यायाः (3) दुग्धस्य (4) घृतस्य

09. इदं रजतमिति भ्रमस्थले इदमाकारीवृत्तिः कस्य परिणामः ?

(1) अन्तःकरणस्य (2) अविद्यायाः (3) दुग्धस्य (4) घृतस्य

10. प्रमाता कः ?

(1) विषयावच्छिन्नं चैतन्यम् (2) अन्तःकरणावच्छिन्नं चैतन्यम्

(3) अन्तःकरणोपहितं चैतन्यम् (4) मायोपहितं चैतन्यम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

11. भगवता बादरायणेन कानि सूत्राणि विरचितानि?

(1) सांख्यसूत्राणि (2) न्यायसूत्राणि (3) योगसूत्राणि (4) ब्रह्मसूत्राणि

12. बादरायणेन विरचितं सूत्रं किमर्थम्?

(1) वेदवाक्यतात्पर्यनिर्णयार्थम्
(2) पुराणवाक्यतात्पर्यनिर्णयार्थम्
(3) इतिहासवाक्यतात्पर्यनिर्णयार्थम्
(4) व्याकरणवाक्यतात्पर्यनिर्णयार्थम्

13. ज्ञानशक्त्यवताराय नमो भगवतो हरेरिति कस्य स्तुतिः ?

(1) भगवतः कपिलस्य
(2) भगवतः गौतमस्य
(3) भगवतो व्यासस्य
(4) भगवतः पाणिनेः

14. उपनिषदोऽपरं नाम किम्?

(1) कर्मविद्या (2) ब्रह्मविद्या (3) उपासनाविद्या (4) दर्शनविद्या

15. प्रत्यक्षादीनि षट्प्रमाणानिकुत्र स्वीकृतानि ?

(1) वेदान्तदर्शने (2) न्यायदर्शने (3) सांख्यदर्शने (4) योगदर्शने

16. धर्मराजाध्वरीन्द्रः कस्य ग्रन्थस्य रचयिता?

(1) मीमांसापरिभाषायाः
(2) वेदान्तपरिभाषायाः
(3) सांख्यपरिभाषायाः
(4) योगपरिभाषायाः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

17. भगवताशङ्कराचार्येण स्वीकृतोवादः कः?

(1) द्वैतवादः (2) अद्वैतवादः (3) द्वैताद्वैतवादः (4) विशिष्टद्वैतवादः

18. भगवतामध्वाचार्येण स्वीकृतोवादः कः ?

(1) द्वैतवादः (2) अद्वैतवादः (3) द्वैताद्वैतवादः (4) विशिष्टद्वैतवादः

19. भगवतोरामानुजाचार्यस्य कः वादः ?

(1) द्वैतवादः (2) अद्वैतवादः (3) द्वैताद्वैतवादः (4) विशिष्टद्वैतवादः

20. भगवतो वल्लभाचार्यस्य को वादः ?

(1) द्वैतवादः (2) अद्वैतवादः (3) शुद्धाद्वैतवादः (4) द्वैताद्वैतवादः

21. भगवतोनिम्बार्काचार्यस्य वादःकः?

(1) द्वैतवादः (2) अद्वैतवादः (3) द्वैताद्वैतवादः (4) शुद्धाद्वैतवादः

22. भामती रचयिता कः?

(1) पार्थसारथिमिश्रः (2) वाचस्पतिमिश्रः (3) धरणीधरमिश्रः (4) गोवर्धनमिश्रः

23. भामती कस्य ग्रन्थस्य टीका वर्तते?

(1) शाङ्करभाष्यस्य (2) योगभाष्यस्य (3) सांख्यभाष्यस्य (4) न्यायभाष्यस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

24. ब्रह्मभावेन सर्वमाच्छवादनीयमिति के न प्रतिपाद्यते?

(1) आनन्दोब्रह्मेति व्यजानात्'' इत्यनेन (2) ईशावास्यमिदं सर्वमित्यनेन

(3) एकमेवाद्वितीयमित्यनेन (4) प्राणोऽस्मि प्रज्ञात्मा इत्यनेन

25. आत्मज्ञानस्याज्ञाननिवर्तकत्वं केन प्रतिपाद्यते?

(1) सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म इत्यनेन (2) न स पुनरावर्तते इत्यनेन

(3) तरतिशोकेमात्मवित इत्यनेन (4) एकमेवाद्वितीयम् इत्यनेन

26. न स पुनरावर्तते इतिश्रुत्या कस्य पुनरावर्तनं निषिद्धम् ?

(1) बद्धस्य (2) मुक्तस्य (3) सुप्तस्य (4) प्रसुप्तस्य

27. पुरुषार्थः कतिविधः ?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

28. एकोनविंशतितत्त्वात्मकं किम्?

(1) स्थूलशरीरम् (2) सूक्ष्मशरीरम् (3) कारणशरीरम् (4) विषमशरीरम्

29. ईश्वरस्य किं लक्षणम् ?

(1) अन्तःकरणावच्छिन्नं चैतन्यम् (2) मायावच्छिन्नं चैतन्यम्

(3) स्थूलशरीरावच्छिन्नं चैतन्यम् (4) सूक्ष्मशरीरावच्छिन्नं चैतन्यम्

collegedunia India's largest Student Review Platform

30. पञ्चीकरणं केषां भवति?

(1) सूक्ष्मपञ्चभूतानाम्
(2) सूक्ष्मपञ्चप्राणानाम्
(3) सूक्ष्मेन्द्रियाणाम्
(4) सूक्ष्मज्ञानानाम्

31. अनधिगताबाधितार्थविषयकज्ञानत्वमिति कस्य लक्षणम् ?

(1) ज्ञानत्वस्य
(2) प्रमाणत्वस्य
(3) प्रमात्वस्य
(4) प्रमेयत्वस्य

32. प्रमालक्षणे अबाधितत्वं विशेषणं किमर्थम् ?

(1) इच्छाव्यावृत्त्यर्थम्
(2) ज्ञानव्यावृत्त्यर्थम्
(3) प्रमाव्यावृत्त्यर्थम्
(4) भ्रान्तिज्ञानव्यावृत्त्यर्थम्

33. नेह नानास्तिकिञ्चन इति श्रुत्या किं प्रतिपाद्यते?

(1) प्रपञ्चस्य सत्यत्वम्
(2) प्रपञ्चस्य मिथ्यात्वम्
(3) प्रपञ्चस्य नानात्वम्
(4) प्रपञ्चस्य साध्यत्वम्

34. अद्वैते किं प्रमाणम् ?

(1) एकमेवाद्वितीयम्
(2) तरति शोकमात्मवित्
(3) सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म
(4) तस्य तावदेव चिरम्

35. अध्यासस्य लक्षणं किम् ?

(1) स्मृतिरूपः पूर्वदृष्टावभासः
(2) स्मृतिरूपः परत्र पूर्वदृष्टावभासः
(3) स्मृतिरूपः ज्ञानावभासः
(4) स्मृतिरूपः दर्शनावभासः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

36. ब्रह्मसूत्राणामद्वैतपरं भाष्यं किम्?

(1) मध्वभाष्यम् (2) वल्लभभाष्यम् (3) शाङ्करभाष्यम् (4) निम्बार्कभाष्यम्

37. वेदान्तेन कस्य मिथ्यात्वमुद्घोष्यते?

(1) प्रपञ्चातिरिक्तस्य (2) ब्रह्मातिरिक्तस्य (3) दृश्यातिरिक्तस्य (4) कल्पितातिरिक्तस्य

38. ब्रह्मणस्तटस्थलक्षणं किम्?

(1) जगज्जन्मादिकारणत्वम्
(2) जगज्जडत्वादिकारणत्वम्
(3) जगदजडत्वादिकारणत्वम्
(4) जगच्चिद्रूपत्वादिकारणत्वम्

39. वेदान्तवाक्यानां मुख्यं तात्पर्यं कुत्र वर्तते?

(1) अद्वितीयेप्रपञ्चे
(2) अद्वितीये ब्रह्मणि
(3) अद्वितीये दृश्यमाने
(4) अद्वितीये जडत्वाभिमते।

40. अनादित्वे सति भावत्वेसति ज्ञाननिवर्त्यत्वमिति कस्य लक्षणम् ?

(1) ज्ञानस्य (2) अज्ञानस्य (3) भावस्य (4) अभावस्य

41. प्रत्यक्षप्रमायाः करणमिति लक्षणं कस्य वर्तते?

(1) प्रत्यक्षप्रमाणस्य (2) अनुमानप्रमाणस्य (3) उपमानप्रमाणस्य (4) शब्दप्रमाणस्य

42. अहमज्ञ इति ज्ञानस्य विषयः कः?

(1) ज्ञानम् (2) अज्ञानम् (3) उभयम् (4) अनुभयम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

43. अहमज्ञ इतिज्ञानं वेदान्तमते की दृशम्?

(1) व्यवसायात्मकम् (2) अनुव्यवसायात्मकम् (3) साक्ष्यात्मकम् (4) वृत्यात्मकम्

44. अयंघट इति ज्ञानं वेदान्तमते कीदृशमभ्युपेयते ?

(1) अनुव्यवसायात्मकम्
(2) अन्तःकरणवृत्यात्मकम्
(3) अविद्यावृत्त्यात्मकम्
(4) साक्ष्यात्मकम्

45. आत्मसाक्षात्कार एव मोक्षसाधनमिति कयाश्रुत्या प्रतिपाद्यते?

(1) सच्चत्यच्चाभवत् इति श्रुत्या
(2) तमेव विदित्वाऽतिमृत्युमेति श्रुत्या
(3) नेहनानास्ति किञ्चन इति श्रुत्या
(4) एकमेवद्वितियमिति श्रुत्या

46. मायोपहितं चैतन्यमितिकस्य लक्षणम्?

(1) जीवस्य (2) ईश्वरस्य (3) जीवसाक्षिणः (4) ईश्वरसाक्षिणः

47. अन्तःकरणोपहितं चैतन्यमिति लक्षणं कस्य वर्तते?

(1) जीवस्य (2) ईश्वरस्य (3) जीवसाक्षिणः (4) ईश्वरसाक्षिणः

48. संसर्गानवगाहियथार्थं ज्ञान जनकत्वमिति कस्य लक्षणम्?

(1) प्रमात्वस्य (2) भ्रमत्वस्य (3) सखण्डार्थत्वस्य (4) अखण्डार्थत्वस्य

49. वैशिष्ट्यावगाहिज्ञानमिति कस्य लक्षणम्?

(1) निर्विकल्पकप्रत्यक्षस्य
(2) सविकल्पकप्रत्यक्षस्य
(3) मानसप्रत्यक्षस्य
(4) दूरस्थप्रत्यक्षस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

50. चैतन्यस्य प्रत्यक्षप्रमारूपत्वे किंप्रमाणम्?

(1) "यत्साक्षादपरोक्षाद्ब्रह्म" इतिश्रुतिवाक्यम्

(2) न स पुनरावर्तते इतिश्रुतिवाक्यम्

(3) प्राणोऽस्मि प्रज्ञात्मा इति श्रुतिवाक्यम्

(4) आनन्दो ब्रह्मणेति व्यजानात् इतिश्रुतिवाक्यम्

51. अन्तःकरणवृत्त्यवच्छिन्नं चैतन्यमिति लक्षणं कस्य वर्तते?

(1) प्रमायाः (2) प्रमाणस्य (3) प्रमेयस्य (4) प्रमातुः

52. निःश्रेयसफलं तु ब्रह्मविज्ञानमिति वाक्यं कुत्र?

(1) ईशावास्यभाष्ये (2) केनोपनिषद्भाष्ये (3) ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्ये (4) छन्दोग्यभाष्ये

53. जीवब्रह्मणोरभेदे किं प्रमाणम्?

(1) सत्यं ज्ञान मनन्तं ब्रह्म

(2) तत्त्वमसि

(3) आनन्दोब्रह्मेतिव्यजानात्

(4) नेहनानास्ति किञ्चन

54. अन्तःकरणवृत्तिः कतिविधा?

(1) द्विविधा (2) त्रिविधा (3) चतुर्विधा (4) पञ्चविधा

55. पदार्थः कतिविधः?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

P.T.O.

collegedunia
India's largest Student Review Platform

56. वाक्यजन्यज्ञाने कियन्ति कारणानि?

(1) चत्वारि (2) पञ्च (3) षट् (4) सप्त

57. आकाङ्क्षाया: लक्षणंकिम्?

(1) परस्परेच्छाविषयत्वयोग्यत्वम्
(2) परस्परजिज्ञासाविषयत्वयोग्यत्वम्
(3) परस्परकृतिविषयतायोग्यत्वम्
(4) परस्परानिच्छाविषयत्व योग्यत्वम्

58. लक्षणाया: लक्षणं किम्?

(1) शक्यसम्बन्धो लक्षणा
(2) लक्ष्यसम्बन्धोलक्षणा
(3) दृश्यसम्बन्धो लक्षणा
(4) अदृश्यसम्बन्धो लक्षणा

59. लक्षणा कतिविधा?

(1) त्रिविधा (2) चतुर्विधा (3) पञ्चविधा (4) षड्विधा

60. लक्षणाया: बीजं किम् वेदान्तमते?

(1) तात्पर्यानुपपत्ति: (2) अन्वयानुपपत्ति: (3) तात्पर्योपपत्ति: (4) अनन्वयोपपत्ति:

61. अधिष्ठावशेष: क: ?

(1) कल्पितवस्तुनोनाश:
(2) कल्पितवस्तुन उद्भव:
(3) कल्पितवस्तुनो बोध:
(4) कल्पितवस्तुनोऽनुद्भव:

62. सजातीयोच्चारणानपेक्षोच्चारणविषयत्वमिति लक्षणं कस्य?

(1) पौरुषेयत्वस्य (2) अपौरुषेयत्वस्य (3) कौक्षेपस्य (4) अकौक्षेपस्य

collegedunia India's largest Student Review Platform

63. अनुपलब्धिप्रमाणगम्यः कः?

(1) भावः (2) अभावः (3) दूरस्थः (4) समीपस्थः

64. स्वाश्रयत्वेनाभिमतयावन्निष्ठात्यन्ताभावप्रतियोगित्वमिति लक्षणं कस्य?

(1) सत्यत्वस्य (2) पराश्रयत्वस्य (3) स्वाश्रयत्वस्य (4) मिथ्यात्वस्य

65. भगवताशङ्कराचार्येण किं विरचितम्?

(1) द्वैतप्रतिपादकं भाष्यम् (2) अद्वैतप्रतिपादकं भाष्यम्

(3) द्वैताद्वैतप्रतिपादकं भाष्यम् (4) शुद्धाद्वैतप्रतिपादकं भाष्यम्

66. जन्माद्यस्य यतः इतिसूत्रेण किं प्रतिपाद्यते?

(1) ब्रह्मणःस्वरुपलक्षणम् (2) ब्रह्मणस्तट स्थलक्षणम्

(3) ब्रह्मण उभयलक्षणम् (4) ब्रह्मणोऽनुभयलक्षणम्

67. वेदप्रामाण्याभ्युपगन्तृत्वमिति लक्षणं कस्य?

(1) गतस्य (2) आगतस्य (3) आस्तिकस्य (4) नास्तिकस्य

68. मोक्ष एवं परमपुरुषार्थः इत्यत्र परमत्वं किम्?

(1) नित्यत्वम् (2) अनित्यत्वम् (3) ज्ञेयत्वम् (4) अज्ञेयत्वम्

69. व्याप्तिज्ञानत्वेन व्याप्तिज्ञानजन्येतिकस्य लक्षणम्?

(1) प्रमायाः (2) अनुमितेः (3) उपमितेः (4) स्मृतेः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

70. व्याप्तिज्ञानत्वेन व्याप्तिज्ञानजन्येति लक्षणे व्याप्ति ज्ञानत्वेनेति विशेषणं किमर्थम्?

(1) अनुमितौ-अव्याप्तिवारणार्थम्
(2) इच्छायामव्याप्तिवारणार्थम्
(3) अनुव्यसायेऽतिव्याप्तिवारणर्थम्
(4) व्यवसायेऽतिव्याप्तिवारणार्थम्

71. ज्ञानशक्तिः क्रियाशक्तिश्चेति शक्तिद्वयं कस्य?

(1) स्थूलशरीरस्य
(2) चक्षुरिन्द्रियस्य
(3) अन्तःकरणस्य
(4) प्रपञ्चस्य

72. प्रपञ्चस्य परिणामिकारणं किम्?

(1) ब्रह्म
(2) अज्ञानम्
(3) जीवः
(4) आत्मा

73. प्रपञ्चस्य विवर्तकारणं किम्?

(1) ब्रह्म
(2) अज्ञानम्
(3) जीवः
(4) आकाशः

74. प्रलयशब्दार्थः कः?

(1) आद्यक्षणः
(2) नाशः
(3) उत्तरकालः
(4) अत्यन्ताभावः

75. संचित कर्म कतिविधम्?

(1) द्विविधम्
(2) त्रिविधम
(3) चतुर्विधम्
(4) पञ्चविधम्

76. उद्भिज्जं शरीरं कस्य भवति?

(1) मानवानाम्
(2) वृक्षादीनाम्
(3) सर्पादीनाम्
(4) कीटपतङ्गादीनाम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

77. तत्त्वमसीत्यत्र कीदृशी लक्षणा स्वीकृता?

(1) जहल्लक्षणा (2) अजहज्जक्षणा (2) जहदजहल्लक्षणा (4) विपरीतलक्षणा

78. ब्रह्मणश्चिद्रूपत्वे किं प्रमाणम्?

(1) सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म (2) आत्मावारे द्रष्टव्यः

(3) तदक्षैत बहुस्याम् (4) स पर्यगाच्छुक्रम्

79. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म इत्यत्रानन्तत्वं किम्?

(1) आनन्दरूपत्वम् (2) सद्रूपत्वम्

(3) परिच्छेदत्रयशून्यत्वम् (4) परिच्छिन्नत्वम्

80. दर्शनेषु भ्रमात्मकं ज्ञानं केन शब्देन व्यवह्रियते?

(1) ख्यातिशब्देन (2) जातिशब्देन (3) प्रजातिशब्देन (4) विख्यातिशब्देन

81. पञ्चभूतानां सम्मिलित सत्त्वांशेन किमुत्पद्यते?

(1) ज्ञानेन्द्रियपञ्चकम् (2) कर्मेन्द्रियपञ्चकम् (3) अन्तःकरणचतुष्टयम् (4) प्राणपञ्चकम्

82. पञ्चभूतानां पृथक् पृथक् रजोऽशेन किमुत्पद्यते?

(1) पञ्चज्ञानेन्द्रियाणि (2) पञ्च कर्मेन्द्रियाणि

(3) अन्तः करणचतुष्टयम् (4) पञ्च प्राणाः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

83. ज्ञानेन्द्रियाणामुत्पत्ति: केन जायते?

(1) पञ्चभूतानां सम्मिलितरजोंऽशेन
(2) पञ्चभूतानांपृथक् पृथक् सत्वांशेन
(3) पञ्चभूतानां सम्मिलित सत्त्वांशेन
(4) पञ्चभूतानां तमोगुणांशेन

84. प्राणानामुत्पत्ति: केन जायते?

(1) पञ्चभूतानां सम्मिलित रजोंऽशेन
(2) पञ्चभूतानांपृथक् पृथक् रजोंऽशेन
(3) पञ्चभूतानां पृथक् पृथक् सत्त्वांशेन
(4) पञ्चभूतानां तमोगुणांशेन

85. वेदान्तसिद्धान्ते आकाश उत्पद्यते न वा?

(1) उत्पद्यते
(2) न उत्पद्यते
(3) उत्पन्नानुत्पन्नोभयस्वभाववान्
(4) उत्पन्नानुत्पन्नानुभयस्वभाववान्

86. मायाया अनादित्वे किं प्रमाणम्?

(1) तरत्यविद्याम् इत्यादिश्रुति:
(2) अजामेकाम् इत्यादिश्रुति:
(3) मायां प्रकृतिविद्यामित्यादिश्रुति:
(4) अथरथान रथयोगानित्यादिश्रुति:

87. स्वनोपलब्धरथादीनां कीदृशीसत्ता?

(1) पारमार्थिकी सत्ता (2) व्यावहारिकी सत्ता (3) प्रमतिभासिकी सत्ता (4) अलीकात्मता

88. कार्यविनाश: कतिविध:?

(1) द्विविध:
(2) त्रिविध:
(3) चतुर्विध:
(4) पञ्चविध:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

89. उपादानेन सह कार्यादीनाशस्य का संज्ञा?

(1) निवृत्तिः (2) बाधः (3) भेदः (4) अत्यन्ताभावः

90. उपादानेन सह कार्याविनाशस्य कारणं किम्?

(1) अधिष्ठानतत्त्वसाक्षात्कारः (2) आरोपित स्वरूपसाक्षात्कारः

(3) उभय साक्षात्कारः (4) अनुभयसाक्षात्कारः

91. पूर्णमेवावशिष्यते इति श्रुतिवाक्ये पूर्णशब्देन किं गृह्यते?

(1) जीवः (2) जगत् (3) परब्रह्म (4) एतत्त्रयातिरिक्तः

92. अनेजदेकं मनसो जवीय इत्यादिना कस्यस्वरूपं मुपवर्णितम्?

(1) परमात्मनः (2) आकाशस्य (3) वायोः (4) तेजसः

93. यक्षाख्यायिका कस्यामुपनिषदि वर्तते?

(1) ईशावास्योपनिषदि(2) केनोपनिषदि (3) कठोपनिषदि (4) प्रश्नोपनिषदि

94. प्रतिबोधविदितं मतमिति वाक्यं कुत्र वर्तते?

(1) कठोपनिषदि (2) केनोपनिषदि (3) प्रश्नोपनिषदि (4) ईशावास्योपनिषदि

95. वराणामेष वरस्तृतीयः अत्र वरस्यविषयः कः?

(1) आत्मा (2) प्रपञ्चः (3) अयंलोकः (4) परलोकः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

96. नचिकेतस उपाख्यानं कुत्र वर्तते?

(1) केनोपनिषदि (2) कठोपनिषदि

(3) छान्दोग्योपनिषदि (4) बृहदारण्यकोपनिषदि

97. स्वाध्यायान्माप्रमदः इत्यनुशासनं कस्य वर्तते?

(1) आचार्यस्य (2) शिष्यस्य (3) पितुः (4) मातुः

98. सत्यं वद धर्मं चर इत्यादिवाक्यं कुत्र वर्तते?

(1) तैत्तिरीयोपनिषदि (2) केनोपनिषदि (3) ईशावास्योपनिषदि (4) प्रश्नोपनिषदि

99. आत्मावा इदमेकएवाग्र आसीदितिकस्योद्घोषः?

(1) ऐतरेयोपनिषदः (2) तैत्तिरीयोपनिषदः (3) केनोपनिषदः (4) कठोपनिषदः

100. वेदीयज्ञानकाण्डस्यापरं नाम किम्?

(1) पुराणः (2) इतिहासः (3) उपनिषद् (4) स्मृतिः

101. श्रीविद्यारण्यमुनिनिर्मितः ग्रन्थः कः?

(1) भामती (2) पञ्चदर्शी (3) वेदान्तपरिभाषा (4) कल्पतरुः

102. संविद एकत्वं कुत्र प्रतिपादितम्?

(1) भामत्याम् (2) वेदान्तपरिभाषायाम् (3) पञ्चदश्याम् (4) रत्नप्रभायाम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

103. 'इयमात्मा परानन्द इत्यादिना किं साधितम्?

(1) संविद आत्मत्वम् (2) संविदोऽनात्मत्वम् (3) संविदां दृश्यत्वम् (4) संविदःपरप्रकाशत्वम्

104. द्विधाविधाय चैकैकमित्यादिना किं प्रतिपादितम्?

(1) पञ्चभूतानामुत्पत्तिः
(2) पञ्चभूतानां पञ्चीकरणम्
(3) पञ्चभूतानां लयः
(4) पञ्चभूतानामागमनम्

105. वैश्वानरः कः?

(1) समष्टिकारणशरीराभिमानि चैतन्यम्
(2) समष्टिसूक्ष्मशरीराभिमानिचैतन्यम्
(3) समष्टिस्थूलशरीराभिमानिचैतन्यम्
(4) व्यष्टिसूक्ष्मशरीराभिमानिचैतन्यम्।

106. सा कारणशरीरं स्यादित्यत्र "सा" शब्देन कस्यग्रहणम्?

(1) विद्यायाः (2) अविद्यायाः (3) संविधात्र्याः (4) संविदः

107. श्रीमद्भगवत्पाद इतिनाम कस्य वर्तते?

(1) श्रीमाधवाचार्यस्य
(2) श्रीराघवेन्द्राचार्यस्य
(3) श्रीशङ्कराचार्यस्य
(4) श्रीविश्वेशाचार्यस्य

108. अनिर्वचनीयख्यातिवादिनः के?

(1) नैयायिकाः (2) वेदान्तिनः (3) काणादाः (4) सांख्याः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

109. केषां भूतानां सत्त्वादिगुणैर्लिङ्गशरीरोत्पत्तिः ?

(1) स्थूलपञ्चभूतानाम्
(2) सूक्ष्मपञ्चभूतानाम्
(3) सकलपञ्चभूतानाम्
(4) विकलपञ्चभूतानाम्

110. "ईक्षतेर्नाशब्दम्" इति सूत्रेण कस्याशब्दत्वं प्रतिपाद्यते ?

(1) जीवस्य (2) प्रधानस्य (3) ईश्वरस्य (4) ब्रह्मण:

111. ईक्षतेर्नाशब्दमितिसूत्रं कुत्र वर्तते?

(1) ब्रह्मसूत्रे (2) योगदर्शने (3) सांख्यदर्शने (4) न्यायदर्शने

112. सदेव सोम्येदमग्र आसीदितिश्रुत्याकस्य सद्रूपत्वं प्रतिपाद्यते?

(1) जीवस्य (2) जडस्य (3) ब्रह्मण: (4) जगत:

113. जीवात्मा विषयानुसंधानार्थं कस्यापेक्षां करोति?

(1) ईश्वरसाक्षिण: (2) जीवसाक्षिण: (3) धर्मसाक्षिण: (4) जगत्साक्षिण:

114. तस्माद्ब्रह्म विजिज्ञासितव्यमिति वाक्यं कुत्र?

(1) वेदान्तपरिभाषायाम्
(2) ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्ये
(3) छान्दोग्यभाष्ये
(4) बृहदारण्यक भाष्ये

collegedunia
India's largest Student Review Platform

115. ब्रह्मणो जिज्ञास्यत्व प्रतिपादकं सूत्रम् किम्?

(1) आकाशस्तोल्लिङ्गात्　　(2) अथातोब्रह्मजिज्ञासा

(3) ईक्षतेनार्शब्दम्　　(4) आनन्दमयोऽभ्यासात्

116. शारीरक मीमांसा इति नामवर्ततिकस्य?

(1) ब्रह्मसूत्रस्य　(2) न्यायसूत्रस्य　(3) योगसूत्रस्य　(4) सांख्यसूत्रस्य

117. ब्रह्मसूत्रे कियन्तोऽध्याया: सन्ति?

(1) चत्वार:　(2) पञ्च　(3) षट्　(4) सप्त

118. ब्रह्मसूत्र प्रथमाधायस्य किं नाम?

(1) समन्वयाध्याय:　(2) अविरोधाध्याय:　(3) साधनाध्याय:　(4) फलाध्याय:

119. द्वितीयाध्यायस्य नाम किम्?

(1) समन्वयाध्याय:　(2) अविरोधाध्याय:　(3) साधनाध्याय:　(4) फलाध्याय:

120. रत्नप्रभाकस्य टीका वर्तते?

(1) न्यायभाष्यस्य　　(2) सांख्यप्रवचनभाष्यस्य

(3) ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यस्य　　(4) योगदर्शनभाष्यस्य

collegedunia India's largest Student Review Platform

121. सुरेश्वराचार्यः कः – आसीत्?

(1) वासुदेवमिश्रः (2) वाचस्पतिमिश्रः (3) पार्थसारथिमिश्रः (4) मण्डनमिश्रः

122. भामतीग्रन्थस्य समारम्भः केनवाक्येन?

(1) अथमदसन्दिग्धमप्रयोजञ्चेत्यादिना

(2) नहि जातुकश्चिदत्र इत्यादिना

(3) बृहत्वाद्बृहणत्वाद्वेत्यादिना

(4) तदालम्बनत्वे हीत्यादिना

123. परस्पराध्यासस्य हेतुः कः?

(1) अत्यन्त वैलक्षणम् (2) अत्यन्तसुरूप्यम्

(3) अत्यन्त सादृश्यम् (4) अत्यन्तसामीप्यम्

124. इतरेतरभावानुपपत्तावित्य–इतरेतरभावः कः?

(1) वैरूप्यम् (2) सामर्थ्यम् (3) तादात्म्यम् (4) सादृश्यम्

125. अत्यन्ताविविक्तयोधर्मधर्मिणोरिति भाष्ये धर्माणां विवेकः कः?

(1) संसर्गाभावः (2) तादात्म्याभावः (3) स्वरूपाभावः (4) विरूपाभावः

126. उक्तभाष्यवाक्ये धर्मिणोर्विवेकः कः?

(1) संसर्गाभावः (2) तादात्म्याभावः (3) स्वरूपाभावः (4) विरूपाभावः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

127. संशयप्रयोजनयोरभावादात्मनि किं प्रदर्शितं भामत्याम्?

(1) आत्मनोऽजिज्ञास्यत्वम्

(2) आत्मनोव्यापकत्वम्

(3) आत्मनोनित्यत्वम्

(4) आत्मनोऽनादित्वम्

128. प्रत्यक्षस्य-आगमबाध्यत्वे को हेतुः?

(1) प्रत्यक्षत्वम्

(2) ज्येष्ठत्वम्

(3) आगमभिन्नत्वम्

(4) आगमविरोधित्वम्

129. कोऽयमध्यासो नाम इत्यत्र किंशब्दार्थः कः?

(1) जिज्ञासा

(2) संशयः

(3) आक्षेपः

(4) अज्ञातत्वम्

130. अध्यासभाष्ये-अध्यासनिरूपणस्य प्रयोजनंकिम्?

(1) प्रपञ्चस्य स्वरूपप्रदर्शनम्

(2) प्रपञ्चस्य मिथ्यात्वप्रदर्शनम्

(3) ब्रह्मणोजिज्ञास्यत्वं प्रदर्शनम्

(4) ब्रह्मणोनित्यत्वप्रदर्शनम्

131. मरणान्मुक्तिरितिकस्य क्षेत्रस्य कृते?

(1) अरुणक्षेत्रस्य

(2) काशीक्षेत्रस्य

(3) विन्ध्यक्षेत्रस्य

(4) बंगक्षेत्रस्य

132. अध्यात्मविद्याविद्यानामित्य त्राध्यात्मविद्या का?

(1) ब्रह्मविद्या

(2) कर्मविद्या

(3) उपासनाविद्या

(4) विश्वविद्या

133. स्त्रियो वैश्यास्तथा शुद्रास्तेऽपि यान्ति परां गतिमिति समुद्घोषःकस्य?

(1) भगवतोव्यासस्य

(2) भगवतोनारदस्य

(3) भगवतः कृष्णस्य

(4) भगवतो वसिष्ठस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

134. परागतिप्राप्त्युपाय: क:?

(1) शरणागतिविपराग: (2) भगवच्चरणशरणागति:

(3) कर्मकर्तव्यतापरिपालवम्(4) उपासनापरिपालनम्

135. भगवद्गीतायां पार्थ प्रतिकस्योपदेश:?

(1) संजयस्य (2) श्रीकृष्णस्य (3) व्यासस्य (4) रामस्य

136. भगवद्गीतायां भगवद्विभूतीनामुपदेश: कुत्र वर्तते ?

(1) पञ्चमाध्याये (2) दशमाध्याये (3) पञ्चदशाध्याये (4) द्वादशाध्याये

137. भगवताश्रीकृष्णेन पार्थाय दिव्यचक्षु:प्रदानं किमर्थंकृतम्?

(1) सैन्यदर्शनार्थम् (2) स्वकीयविश्वरूपदर्शनार्थम्

(3) सारथीस्वरूपदर्शनार्थम् (4) स्वजनदर्शनार्थम्

138. भगवतो विश्वरूपस्य वर्णनं कस्मिन्नध्याये वर्तते ?

(1) चतुर्थाध्याये भगवद्गीताया:। (2) भगवद्गीताया: पञ्चमाध्याये

(3) भगवद्गीताया: दशमाध्याये (4) भगवद्गीताया एकादशाध्याये

139. वासांसि जीर्णानि यथा विहायेत्यस्य द्राष्टान्तिक: क:?

(1) वस्त्रान्तरप्राप्ति: (2) स्थानान्तरप्राप्ति: (3) शरीरान्तरप्राप्ति: (4) वस्त्वन्तरप्राप्ति:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

140. नैनं छिन्दन्ति शस्त्राणि इत्यादिना कस्य स्वरूपमुपवर्णितम्?

(1) आकाशस्य स्वरूपम् (2) अन्त:करणस्यस्वरूपम्

(3) आत्मन: स्वरूपम् (4) वायो:स्वरूपम्

141. अशोच्यानन्वशोचस्त्वमित्यत्र अशोच्या: के?

(1) भीमादय: (2) रथादय: (3) भीष्मादय: (4) स्वदेहादय:

142. कर्मण: फलं कविविधम्?

(1) एकविधम् (2) द्विविधम् (3) त्रिविधम् (4) चतुर्विधम्

143. इष्टमनिष्टं मिश्रञ्चेति त्रिविधं पुलंकस्य वर्तते?

(1) ज्ञानस्य (2) कर्मण: (3) उपासनाया: (4) इच्छ्वायो:

144. सेनयोरूभयोर्मध्येरथं स्थापयेति केन-उक्तम्?

(1) संजयेन (2) अर्जुनेन (4) कृष्णेन (4) एतत्त्रयातिरिक्तेन

145. कुतस्त्वा कश्मलमिदं विषमे समुपस्थितमिति केनोक्तम् ?

(1) अर्जुनेन (2) श्रीकृष्णेन (3) संजयेन (4) धृतराष्ट्रेन

146. स्मृतिरूप: परत्रपूर्वदृष्टावभास: इति कस्य लक्षणम् ?

(1) स्मरणस्य (2) अध्यासस्य (3) परोक्षस्य (4) प्रत्यक्षस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

147. स्मृतिरूपः परत्र पूर्वदृष्टावभास इत्यत्र स्मृतिरूपत्वं किम्?

(1) सन्निहिताविषयत्वम्
(2) असन्निहितविषयत्वम्
(3) प्रत्ययत्वम्
(4) संस्कारजन्यत्वम्

148. प्रपञ्चस्य अनिर्वचनीयत्ववादिनः के?

(1) सांख्याः
(2) नैयायिकाः
(3) वेदान्तिनः
(4) वैशेषिकाः

149. अनिर्वचनीयत्वं किम्?

(1) सत्त्वेन विचारासहत्वम्
(2) असद्विलक्षणत्वम्
(3) सत्त्वेनासत्त्वेन सदसत्त्वेन विचारासमहत्वम्
(4) सदसद्रूपतयाज्ञानविषयत्वम्

150. मोक्षस्य स्वरूपं किं वेदान्तमते?

(1) लोकान्तरप्राप्तिः
(2) स्वर्गप्राप्तिः
(3) स्थूलदेहवियोगः
(4) आत्यन्तिकानर्थनिवृत्तिपुरःसरं परमानन्दावाप्तिः

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***
6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***
7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***
8. ***प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।***
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ***ओ एम आर उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia
India's largest Student Review Platform